ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 16ης Ιουλίου 1998 *

Στην υπόθεση C-339/97,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Götz zur Hausen, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, εκπροσωπουμένου από τον Nicolas Schmit, διευθυντή των διεθνών οικονομικών σχέσεων και της συνεργασίας στο Υπουργείο Εξωτερικών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα του ιδίου υπουργείου,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι, μη λαμβάνοντας εντός των ταχθεισών προθεσμιών τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες

— 94/15/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1994, για πρώτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη σκό-

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

πιμη [εκούσια] ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον (ΕΕ L 103, σ. 20), και

— 94/51/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Νοεμβρίου 1994, για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/219/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την περιορισμένη χρήση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών (ΕΕ L 297, σ. 29),

το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις εν λόγω οδηγίες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Ragnemalm (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen, P. J. G. Kapteyn, J. L. Murray και K. M. Ιωάννου, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola,
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 5ης Μαΐου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Σεπτεμβρίου 1997, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του

άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγή με αίτημα να αναγνωριστεί ότι, μη λαμβάνοντας εντός των ταχθεισών προθεσμιών τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες

— 94/15/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1994, για πρώτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη σκόπιμη [εκούσια] ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον (ΕΕ L 103, σ. 20), και

— 94/51/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Νοεμβρίου 1994, για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/219/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την περιορισμένη χρήση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών (ΕΕ L 297, σ. 29),

το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις εν λόγω οδηγίες.

2 Δυνάμει του άρθρου 2 εκάστης των οδηγιών 94/15 και 94/51, τα κράτη μέλη όφειλαν να θεσπίσουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς αυτές προ της 30ής Ιουνίου 1994 και της 30ής Απριλίου 1995 αντιστοίχως και να ενημερώσουν πάραυτα την Επιτροπή.

3 Επειδή κατά τη λήξη των εν λόγω προθεσμιών η Επιτροπή δεν έλαβε εκ μέρους του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου καμία κοινοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο πληροφοριακό στοιχείο σχετικά με τα μέτρα μεταφοράς των επιδίκων οδηγιών, απέστειλε στις 9 Αυγούστου 1994, όσον αφορά την οδηγία 94/15, και στις 2 Αυγούστου 1995, όσον αφορά την οδηγία 94/51, έγγραφα οχλήσεως προς την Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου, καλώντας την να της γνωστοποιήσει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών, σύμφωνα προς το άρθρο 169 της Συνθήκης.

4 Δεδομένου ότι καμία επίσημη πράξη μεταφοράς των οδηγιών 94/15 και 94/51 στο λουξεμβουργιανό δίκαιο δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, η τελευταία απηύθυνε στις 27 Δεκεμβρίου 1996 δύο αιτιολογημένες γνώμες προς την Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου, καλώντας την να λάβει εντός προθεσμίας δύο μηνών τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις απορρέουσες από τις οδηγίες 94/15 και 94/51 υποχρεώσεις.

5 Με έγγραφο της 10ης Φεβρουαρίου 1997, η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου πληροφόρησε την Επιτροπή ότι τα αναγκαία μέτρα μεταφοράς των δύο οδηγιών στην εσωτερική έννομη τάξη βρίσκονταν στη φάση της προετοιμασίας βάσει νόμου της 13ης Ιανουαρίου 1997.

6 Δεδομένου ότι δεν έλαβε καμία πληροφορία σχετικά με την περάτωση της διαδικασίας μεταφοράς, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

7 Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου αναγνωρίζει ότι δεν μετέφερε στην εσωτερική έννομη τάξη τις οδηγίες 94/15 και 94/51 εντός των προθεσμιών που αυτές τάσσουν. Πάντως, διευκρινίζει ότι η νομοθετική διαδικασία περί υιοθετήσεως των οδηγιών δεν μπορούσε να κινηθεί προ της εκδόσεως του νόμου της 13ης Ιανουαρίου 1997, ο οποίος μετέφερε στην εσωτερική έννομη τάξη τις οδηγίες 90/219/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 1990, για την περιορισμένη χρήση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών (ΕΕ L 117, σ. 1), και 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 1990, για την εκούσια ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον (ΕΕ L 117, σ. 15).

8 Με έγγραφο της 14ης Μαΐου 1998, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου διευκρίνισε ότι, με κανονιστική πράξη της 17ης Απριλίου 1998 [*Mémorial* (Επίσημη Εφημερίδα του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου) της 28ης Απριλίου 1998, σ. 458], μετέφερε στην εσωτερική έννομη τάξη του την οδηγία 94/15.

9 Με έγγραφο που κατέθεσε στις 25 Ιουνίου 1998, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη λήψη του μέτρου αυτού, παραιτήθηκε από το αντίστοιχο σκέλος του αιτήματός της, ενέμεινε όμως ως προς το αφορών την οδηγία 94/51 αιτητικό της προσφυγής της.

10 Όσον αφορά την οδηγία 94/51, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά πάγια νομολογία, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξεώς τους προκειμένου να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και προθεσμιών που τάσσει συγκεκριμένη οδηγία (βλ., ιδίως, απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 1997 στην υπόθεση C-208/96, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1997, σ. I-5375, σκέψη 9).

11 Εφόσον η μεταφορά της οδηγίας 94/51 δεν έγινε εντός της ταχθείσας με αυτήν προθεσμίας, η ασκηθείσα από την Επιτροπή προσφυγή πρέπει να θεωρηθεί επί του σημείου αυτού ως βάσιμη.

12 Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μη λαμβάνοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/51, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

13 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.

14 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο παραιτούμενος διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εκτός αν τούτο οφείλεται στη στάση του αντιδίκου.

15 Η Επιτροπή παραιτήθηκε από ορισμένες αιτιάσεις που διατύπωσε με την προσφυγή της στον βαθμό που το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου έλαβε, μετά την άσκηση της προσφυγής, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει τη μεταφορά της οδηγίας 94/15.

16 Έπεται ότι η εν μέρει παραίτηση της Επιτροπής οφείλεται στη στάση του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, το οποίο, άλλωστε, ηττήθη κατά τα λοιπά.

17 Επομένως, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Μη λαμβάνοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/51/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Νοεμβρίου 1994, για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 90/219/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την περιορισμένη χρήση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας.**

2) Καταδικάζει το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα.

Ragnemalm Schintgen Kapteyn

Murray Ιωάννου

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουλίου 1998.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

R. Grass H. Ragnemalm